

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ВИСТАВИ В СЦЕНІЧНОМУ ПРОСТОРИ

У статті розглядається формування художнього образу театральної вистави за допомогою сценічного простору (декорації), сценічного костюма, як головної декорації.

Ключові слова:

Художній образ, сценічний костюм, театральна вистава, сцена, театр.

The article considers the formation of the artistic image of a theatrical performance with the help of stage space (scenery), stage costume as the main scenery.

Key words:

Artistic image, stage costume, theatrical performance, stage, theater.

Образна сфера будь-якого твору мистецтва формується одночасно на різних рівнях свідомості: почуттях, уяві, інтуїції, логіці, фантазії, думці. При цьому характерними особливостями художнього образу є: чуттєва конкретність, узагальненість, емоційність, цілісність, багатозначність, єдність суб'єктивного і об'єктивного, раціонального та емоційного, подібного і умовного. У будь-якому з видів мистецтв образ є вищою категорією, доводячи це тим, що тільки образний вплив і сприйняття виправдовують існування мистецтва [1].

Театр, як один із видів мистецтва, являє собою художнє відображення реальності за допомогою драматичної дії. Проте не лише акторська гра, та дійство, що відбувається на сцені, створюють та розкривають художній образ вистави. Велика роль відведена всьому сценічному простору – це як професіоналізм гри актора, так і художнє оформлення, за допомогою якого художник створює зовнішній образ персонажів та середовища, в якому вони діють [2]. Художнє оформлення, або ж, декорації – це сукупність виразних елементів і технічних прийомів, які перетворюють простір в залежності від контексту мистецького дійства. Оскільки, театр – це такий вид мистецтва, де основний розрахунок йде на зовнішній ефект, роль сценічного костюма, як «рухомої декорації» завжди залишається головною [3].

Відтак, сценічний костюм це один із вагомих елементів створення художнього образу в сценічному просторі, тому його проектування має важливе значення. До створення сценічного костюма залучається багато спеціалістів. Режисер спектаклю, актори та художник по костюмах створюють ескізи костюма, формують його майбутній образ, а технічні спеціалісти виготовляють його в матеріалі. Вимоги в проектуванні сценічного костюма мають свої особливості пов'язані з його ергономічністю, естетичністю та функціонуванням [3]. Естетичні вимоги визначають художню виразність, гармонію, стильову єдність з епохою спектаклю. Костюм повинен не тільки ефектно виглядати зі сцени, а і гармонічно вписатися в загальну візуальну концепцію вистави. Функціональні вимоги визначають ступінь відповідності костюма його основному цільовому призначенню – розкриттю образу актора, його характеру.

Таким чином, театральний костюм, як частина зовнішнього вигляду актора несе в собі величезний матеріал для пізнання. Він здатен емоційно підкреслити та зробити більш насиченою гру актора та його техніку. Якщо в повсякденному житті костюм стає частиною іміджу людини, її стилю, то в театрі все відбувається навпаки, актор «вживається» в сценічний костюм, стає його частиною. У поєднанні зі сценічним простором костюм може стати саме тим елементом, що залишає незабутнє враження від спектаклю, або ж його окремої дії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Орлова Т. Художній образ / Т. Орлова // Філософський енциклопедичний словник. Київ : Абрис, 2002. С. 702 – 703.
2. Бальме Крістофер. Вступ до театрознавства / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. Факультет культури і мистецтв / Володимир Кам'янець (пер.). — Л. : ВНТЛ-Класика, 2008. — 269с. : іл. — Бібліогр.: с. 250-263
3. Вадим Меллер. Театрально-декораційне мистецтво. Живопис. Графіка [Текст] : каталог виставки творів / Спілка художників України, Київ. орг. Спілки художників України ; [авт. вступ. ст. і упоряд. З. В. Кучеренко]. К. : [б. в.], 1984. 56 с.

Рекомендує до друку науковий керівник доцентка Гоноболіна О.Ч.